

nuo autorinės kūrybos ir parodydama jų tarpusavio sąveiką.

Knygoje galima rasti ir kitokių įdomybių – prie kai kurių tipų pateikiama identiško siužeto dainų, pamoksluose vartojamų parabolų. Žinoma, tai gali kelti klausimą, kaip autorė suvokia žanrų ribas ir ar toks šių ribų peržengimas nereikštas, kad leidinio pavadinimą reikėtų keisti iš „pasakų“ į „siužetų“ katalogą.

Kaip jau įprasta, leidinys baigiamas literatūros sąrašu ir santrauka anglų kalba. Dėl pastarosios vertėtų išsakyti priekaištą: santrauka pernelyg trumpa (p. 459–461) ir slovėnų kalbos nemokantis skaitytojas negauna išsamios informacijos. Aišku, vertinant dar reikliau, būtų galima priekaištauti, kad leidinyje beveik visi duomenys pateikiami tik slovėnų kalba. Tačiau kartu reikia pastebėti, kad tipų aprašuose yra daug vietinių detalių, literatūrinių pasakų, interpretacijų. Tai didelė dovana slovėnų kultūrai, o kitakalbis skaitytojas tokiomis smulkmenomis greičiausiai ne itin ir domėtusi. Kita vertus, katalogas su standartizuota numeracija pasakojamojo folkloro žinovams yra virtęs tarsi tarptautine kodų sistema, kurią galima iššifruoti ir nemokant originalo kalbos. Šiuo atveju galbūt vertėtų išleisti adaptuotą anglišką leidinio versiją, įtraukiant ir kitus pasakų žanrus. Žinoma, pirmiausia reikės sulaukti slovėniškojo leidinio tęsinio – stebuklinių pasakų, pasakų-legendų, novelinių ir kitų pasakų katalogo.

Apibendrinant vertėtų pažymėti, kad nors leidinys ir akademinis, jis turi žaismingų intarpų (pvz., prie kai kurių kūrinių tipų yra spalvingų iliustracijų), patraukiančių ne vien mokslo žmones. Nekantriai lauksime pasirodant kitų pasakų katalogo.

Jūratė Šlekonytė

LITUANUS: The Lithuanian Quarterly Journal of Arts and Sciences, vol. 60:4, Winter 2014. – 95 p.

Trumpai pristatyti *Tautosakos darbų* skaitytojams nedidelės apimties nuo 1954 metų Čikagoje leidžiamo lietuvių literatūrai, menui, istorijai ir kitoms sritims skirto tarpdalykinio žurnalo *Lituanus* 60-ąjį numerį pirmiausia parūpo dėl pagrindinės jo temos, pastaruoju metu tampančios vis aktualesne tiek etnologų, tiek folkloristų tyrimams. Kaip rašo žurnalo leidėjai, šis numeris skiriamas identiteto problemoms, ypač akcentuojant klausimą: ką reiškia būti lietuviu? Įvairiais aspektais šią temą savo straipsniuose aptaria keturi Lietuvos istorijos instituto mokslininkai, beje, pastaraisiais metais savo publikacijose, konferencijų pranešimuose bei diskusijose itin aktyviai nagrinėjantys pačius įvairiausius identiteto raiškos ir istorinės raidos aspektus, tai Vida Savoniakaitė (ji ir šio *Lituanus* numerio parengėja), Auksuolė Čepaitienė, Darius Daukšas ir Vytautas Tumėnas.

Straipsnyje „Lietuvių apibrėžimas“ (*Defining Lithuanians*) V. Savoniakaitė gilinaisi į konceptų *savos* ir *kitas* raidą bei tyrimus, atskleidžia, kokie teoriniai ir praktiniai lietuvių identiteto aspektai laikytini svarbiausiais, kaip jie kito pastaraisiais dešimtmečiais. A. Čepaitienė straipsnyje „Giminystė, sąveika ir visuomenės struktūra Lietuvoje“ (*Proximity, Interaction, and Social Organization in Lithuania*) aptaria įvairių socialinių ryšių (daugiausia dėmesio skiriama šeimos, giminystės bei kaimynystės fenomenams) modelius, taip pat jų sąveikas ir kaitą. D. Daukšas straipsnyje „Gyvenimas pasienyje: lenkų ir lietuvių atvejis“ (*Living in the Borderland: The Case of Polish–Lithuanians*) analizuoja tautinės ir etninės tapatybių sampratą ir ryšius, pristato savo

lauko tyrimus Šalčininkų krašte. V. Tumėnas rašo apie senųjų tradicinių simbolių panaudojimo šiuolaikiniuose masiniuose kultūros projektuose formas ir būdus. Jo straipsnis vadinasi „Šiuolaikiniai masiniai meno festivaliai kaip intertekstinės postmoderniosios kultūrinės tapatybės manifestacijos“ (*Contemporary Social Art Festivals as Intertextual Manifestations of Postmodern Cultural Identity*).

Tam tikra prasme ne per toliausiai nuo tapatumo fenomeno vingių laikosi ir čia skelbiama literatūrologės Eglės Kačkutės recenzija, skirta 2013 m. anglų kalba išleisti Giedros Radvilavičiūtės knygai *Those*

Whom I Would Like to Meet Again („Tie, ką dar norėčiau sutikti“). Tas pat pasakytina ir apie leidinyje pateikiamą Stasio Eidrigėvičiaus 1986 metų piešinį, dedikuotą išėivijos menininkei Henrietai Vepštas.

Naudojantis proga vertėtų priminti, jog *Lituanus* numeriuose galima rasti ir daugiau folklorinės kultūros tyrimams aktualių publikacijų, tokių kaip Kosto Aleksyno tyrimas, skirtas lietuvių pokario dainoms (žr. 2006, vol. 52, No. 2), Elenos Bradūnaitės straipsnis apie lietuvių dainavimo tradicijas išėivijoje (ten pat) ir kt. Primename, kad žurnalą *Lituanus* galima rasti ir internete: www.lituanus.org

Vita Ivanauskaitė-Šeibutienė